

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości B. S.A. w upadłości likwidacyjnej w K.

przeciwko Województwu (...) - (...) Zarządowi Dróg Wojewódzkich

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 6250,- (sześć tysięcy dwieście pięćdziesiąt) złotych z tytułu częściowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda Syndyka masy upadłości B. S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 listopada 2017 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko Województwu [...] o zapłatę kwoty 8 261 095 złotych z tytułu kary umownej za odstąpienie od umowy o realizację inwestycji drogowej. Oddalenie apelacji nastąpiło wskutek niedopatrzenia się błędów w ustaleniach faktycznych oraz ocenie prawnej sporu dokonanych przez Sąd pierwszej instancji, w

szczegółności przez brak przesłanek do zasądzenia kary umownej na podstawie art. 483 § 1 i art. 484 § 1 k.c.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 i 2 oraz art. 328 k.p.c. przez to, że nastąpiło ewidentne przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przez Sądy obu instancji. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje i kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o nieprzyjmowanie jej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398¹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powód wskazał na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, a mianowicie, czy można uznać, że zarówno Sąd pierwszej jak i drugiej instancji, opierając się na opinii wskazanego biegłego, która wykroczyła poza wiedzę specjalistyczną tego biegłego i stanowiła „zasadniczą kontrę do opinii już znajdującej się w aktach sprawy nie powinien dopuścić dowodu z opinii instytutu lub innego biegłego lub grupy biegłych, którzy byliby w stanie kompleksowo ocenić wpływ braku spełnienia kryteriów mrozoodporności przez pierwotny projekt, jak duże było opóźnienie po stronie powodowej spowodowane tą konkretną istotną wadą, jaki wpływ miało to na terminowe kontynuowanie inwestycji, a tym samym, czy Sądy orzekające w tej sprawie nie dopuściły się rażącego naruszenia granic swobodnej oceny dowodów”.

Z uwagi na to, że wniosek nie zawiera nic poza przytoczoną jego pełną treścią można się zastanawiać, czy zadane pytanie posiada uzasadnienie, którego wymaga art. 398⁴ § 2 k.p.c. Jeżeli nawet przyjąć, że tak, to mimo tego skarga znajduje się na granicy jej odrzucenia. Skarżący w najmniejszym stopniu nie wykazał zarówno wystąpienia zagadnienia prawnego, którego rozstrzygnięcie

byłoby istotne dla rozpoznania sprawy, jak nawet tego, że ma się do czynienia z zagadnieniem prawnym a nie niepowodzeniami dowodowymi strony dochodzącej roszczenia.

Przede wszystkim, powołując się na jeden tylko zarzut kasacyjny i to o charakterze procesowym, którego podstawą jest naruszenie przez Sąd drugiej instancji (jak wynika ze skargi również pierwszej instancji, ale to nie podlega kontroli kasacyjnej) art. 233 k.p.c., należało dokonać bardzo skrupulatnego wyводу prawniczego, dowodzącego zasadności powołania się na ten przepis. Pełnomocnikowi powoda musi być wiadome, że z samej konstrukcji skargi kasacyjnej wynika, iż art. 233 k.p.c., nawet łączony z art. 328 § 2 k.p.c., co do zasady nie normuje takich uchybień procesowych, które poddane są kontroli kasacyjnej. Wynika to z charakteru art. 233 k.p.c., który dotyczy postępowania dowodowego i oceny wiarogodności oraz mocy przeprowadzonych dowodów. Ocena ta oraz ustalony na podstawie dowodów stan faktyczny nie mogą stanowić podstawy zarzutów kasacyjnych (art. 398³ § 3 k.p.c.) a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), sam dowodów nie przeprowadzając.

Postępowanie prowadzone na skutek wniesienia skargi kasacyjnej ma charakter nadzwyczajny, dotycząc prawomocnego już orzeczenia sądowego. Odnosi się zatem ono tylko do warstwy prawnej rozpoznawanej sprawy. Jak wynika ze znanego i od dawna utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego zarzuty podnoszone w skargach kasacyjnych, mające podstawę w art. 233 k.p.c., co do zasady nie podlegają rozpoznaniu. Wyjątek stanowić może tylko taka sytuacja, gdy z uzasadnienia skarżącego wynika, że podczas rozpoznawania sprawy sąd drugiej instancji dopuścił się tak rażącego naruszenia reguł postępowania dowodowego, iż jest widoczne wadliwe rozpoznanie sprawy, które doprowadziło do jaskrawo niesprawiedliwego rozstrzygnięcia i pokrzywdzenia strony. Z treści zaskarżonego wyroku nic podobnego nie wynika. Wywiedzenie, że występuje taka sytuacja należy do podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną i przekonania Sądu Najwyższego na etapie kwalifikowania skargi do przyjęcia do rozpoznania, że ma się do czynienia z takim wyjątkowym wypadkiem. Z reguły podstawą przyjęcia skargi do rozpoznania jest wówczas oczywista jej zasadność

(art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W uzasadnieniu wniosku oraz w uzasadnieniu samej skargi nic takiego nie występuje, a skarżący nie powołał się również na oczywistą jej zasadność, w kierunku dowiedzenia której nie zawarł zresztą żadnych argumentów.

Nie zostały także spełnione elementarne przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ze względu na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., na który to przepis skarżący również się nie powołał. Może zatem pełnomocnik powoda nie zauważył, że takie odwołanie się do podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej na gruncie wskazanego przepisu wymaga profesjonalnego wywodu prawniczego. Musi z niego wynikać, że sformułowane zagadnienie prawne rzeczywiście występuje na tle konkretnych przepisów i rozwiązań prawnych. We wniosku żadne przepisy, stanowiące podstawę prawną przedłożonego zagadnienia nie zostały wskazane. Zagadnienie prawne ma łączyć się z rozpoznawaną sprawą, gdyż jego rozpatrzenie ma przyczynić się do rozstrzygnięcia tej sprawy, ale ma mieć również charakter ogólny, abstrakcyjny w takim stopniu, żeby udzielona odpowiedź mogła posłużyć do rozstrzygania podobnych spraw w przyszłości. To wynika z publicznoprawnej funkcji postępowania kasacyjnego. Nie może to być zatem próba uzyskania wskazówek co do tego, jak strona ma korzystnie dla siebie pokierować sprawą, na którą to kwestię słusznie wskazuje się w odpowiedzi na skargę.

Uzasadnienie zagadnienia prawnego wymaga także odniesienia się do dotychczasowego dorobku doktryny i orzecznictwa w podnoszonej materii prawnej, co ma służyć wykazaniu jej wagi oraz temu, że dotychczas nie było w tej kwestii zadowalającej odpowiedzi w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych, albo że występują rozbieżności w wykładni przepisów i ich zastosowaniu. Na ten temat jest również wiele wyjaśnień w orzecznictwie oraz bogatym piśmiennictwie na tle przepisów k.p.c. Niestety, z krótkiego uzasadnienia wniosku nie można się prawie niczego dowiedzieć, poza tym, że strona jest niezadowolona z treści jednej z opinii, a z niej skorzystał Sąd rozpoznający sporną sprawę.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z zastosowaniem art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj